

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetések kedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A Közérdek eredeti táviratai.

A miniszterelnökség sajtóosztályától.

Menekülő oroszok megsemmisülése

Oktober 16. Az „Universul” című romániai tekintélyes lap a következőket írja a múlt heti bukovinai harcokról:

Azok az orosz csapatok, melyek Erdélyből menekültek vissza Bukovina déli részében, az osztrák-magyar csapatokkal vívott ütközetben csaknem teljesen megsemmisültek. Az osztrák-magyar csapatok körülfojták az oroszokat, nagy számú foglyot ejtettek, egy részüket pedig megsemmisítették. Azok az oroszok, akik megmaradtak, óriási rendetlenségben vonultak vissza. Ezen siker következtében az osztrák hatóságok Bukovina déli részeibe visszatértek. Közelebről újabb összetűződések várhatók.

Megvertük az oroszokat Rahónál.

Oktober 16. A visszavonuló orosz csapatok, amelyek több helyen ért vereségük után a Tisza völgyében gyűltek össze, hogy elérhessék a kárpáti szorosokat, Rahónál megállapodtak és elsáncolták magukat. Nem sokáig élvezhették a nyugalmat, mert a mi hadseregünk, amelyet egy altábornagy vezetett, csütörtök reggel megtámadta őket és gyilkos harc után, amelyben az ellenség egy része elpusztult, visszavetette őket még az éjszaka Bilinen túlra. Rahó újra a kezünkbe jutott.

Mi három oszlopban vonultunk az ellenség ellen. Cszentrumunk Terebes-Fehérpataknál kezdte meg az előrenyomulást, jobbszárnyunk Kaszó mögött, balszárnyunk pedig Tiszabogdányon keresztül igyekezett Rahó felé, amelyet ilyenformán három oldalról vettünk körül.

Amerre elhaladtunk, mindenfelé láttuk az ellenség vandalizmusát. Terebes-Fehérpatakon nagyon sok házat porig égettek, a kisdudóvát, a csendőrségi laktanyát feldúlták.

Csapatunk vidám énekszóval masiroztak, mintha csak manőverre indultak volna. Az idő kellemes és katonáink egészségi állapota kitűnő.

Délelőtt feltizenegyor Terebes felett megütköztek az előőrsek. Ez a csatározás csak rövid ideig tartott, mert a mieink csakhamar elűzték az oroszokat.

A visszavonuló oroszok az órházakat föléggették, a vasuti hidakat felrobbantották. A pálya helyreállításán egy vasuti ezred legénysége dolgozik.

Csapatunk folytatták előnyomulásukat és délelőtt feltizenkettőkor Rahó előtt nyolcz kilométernyire Berlebás községnél állapodtak meg. Az altábornagy innen intézte az ütközetet. Gyalogságunk rajvonásban ellepte a hegyoldalakat és közelebb húzódott Rahó felé.

Déli félegy órakor mindkét részről meg-

dördültek az ágyuk. A tüzerharcz egy óra hosszat tartott. Az orosz shrapnellek csak nagyon kis veszteséget okoztak a mi sorainkban, ellenben a mi ágyutűzünk irtózatossá pusztítást vitt véghez az ellenségben, amely felkeltőkor kénytelen volt hátrább tolni a frontját. Főhadiszállásunk ennek következtében néhány kilométerrel előbbre ment.

Délután megkezdtek a Rahó mögött elsáncolt ellenség bombázását és este már szuronyrohamra került a sor. Az oroszok nem bírtak ellentállni megsemmisítő rohamunknak és Rahó a kezünkbe jutott.

Az oroszok hajnalban pánikszerű meneküléssel Bilinig futottak. Csapatunk üldözi őket és valószínű, hogy még a mai nap folyamán kiverik őket az országból.

Főpásztori szózat.

Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök ur, ki nemes tetteivel, áldozatkészségével oly gyönyörű követendő példát mutatott eddig is, f. hó 4-én kelt főpásztori körlevelében felhívja kedves papjait és hiveit buzgó imádságra: „Igy a győzelem kivívásában, haláltokádó ágyuink sokaságával, katonáink szuronyerdejével egyetemben a mi buzgó imáinknak is része lesz. Imádkozunk a szövetséges hadak győzelméért is. Imádkozunk felséges uralkodónkért, kinek nagy lelke sohasem állott oly világosan, mint most. Most megértjük sok-sok intézkedését, különösen azokat, amelyekkel a nagy katonai áldozatokat kívánta tőlünk, amikor annyira sürgette a hadsereg egységes vezetését! Mennyire kell bámulnunk az ő bölcsességét, előrelátását s mily nagy hálával kell leütnünk a Gondviselés iránt, hogy az ő nyugodt és biztos vezetése alatt küzdhetjük végig e válságos időket! Ezt az imát, amely a mai napon oly bőségesen szállott az ég felé, kérem k. papjaimat és hiveimet, hogy a nehéz idők egész tartama alatt gyakran és sokszor ismételjék s a magyar nép ősi erényét, a királyhűséget, mélyen a szívükbe véssék.”

„Életre-halálra szóló harcot vívunk, a melyet évtizedeken keresztül készítették ellenünk, de a mely viszont emberöltőkre van hivatva nekünk és utódainknak békét szerezni. Lehet, hogy rövid idő alatt nyer befejezést a háború, de sokkal valószínűbb, hogy hosszasan belenyulik majd a téli hónapokba is. Rendezkedjünk be minden eshetőségre! Felhívja ezért a főpásztor papjait a lélekmentés és lélekvezetés munkájára, a hiveket buzgó lelki gyakorlatokra s arra, hogy kérjék a jó Istent, hogy a mi kis országunk területe és határai mentek maradjanak a háború pusztításaitól.

„Ami pedig a háboruban való aktív tevékenységeinket illeti, gondoskodásunk első sorban a harctéren levők felé fordul. Nyissuk ki erszényünket, do'goztassuk kezeinket,

hogy küzdő hőseinket minél jobban megvédhessük az időjárás viszontagságai ellen. Különösen szól ez hazafias és szorgos asszonyainknak és leányainknak, akik már eddig is sokat tettek.”

„További gondoskodásunk a hadba vonultak családjai felé irányul. Ezeknek mindenek előtt azt az intelmet adjuk, hogy ne várjanak mindent a társadalomtól, az emberek jó szívetől, hanem maguk is vegyék ki részüket a munkából, mérsekkeljék igényeiket.”

„Különös figyelmet és szeretetet szenteljünk azonban a sebesült vagy beteg katonáinknak. Ezek érettünk küzdöttek, e közben sebesültek meg, vagy lettek betegek, joguk van, még pedig egyaránt, szeretetünkre. Ne fáradjunk ki, ne fogyjon el türelmünk ápolásukban s különösen a lelki vigaszt és erősítést juttassuk nekik bőségesen.”

A főpásztor kéri „a tehetősebbeket, hogy igényeiket minél szerényebbre mérsékeljék s minden felesleges kiadástól tartózkodjanak. — Lesz szűkölködő bőven, akikre nagy áldás lesz a megtakarított felesleges kiadás.”

A nemes lelkű püspök ur kéri különösen papjait, hogy a felénk, nagy üres fejű lelketlen vérszmadarak rémmeséi, „a hazárulásnak e fajtája” ellenében küzdjenek. Nem rémiteni, hanem emelni kell a csüggedőket. A járványos betegségek veszedelme is fenyeget, ezek ellen is küzdeni kell és támogatni a világi hatóságokat. Lakásban, ruházatban, étkezésben a legnagyobb tisztaságra kell ügyelni és nem szabad takarékoskodni a fertőtlenítő szerekkel. Igyekezzék mindenki a legszükségesebb orvosi tudnivalókat elsajátítani, hogy orvos hiányában megfelelő ápolást nyújthasson.

„Magyarország nagyszonya legyen velünk!”

A múlt hét történetéből.

A kárpáti muszka epizód eloszlott; egy talpalatnyi magyar földet se tudott megtartani. A vakmerő kalandozásért rettenetes árt fizettek az orosz betörő csapatok, amelyek véres csafatokban futnak az üldöző fegyverek elől.

A menekülőket négy napi harc után Tornyánál is visszaverték és katonáink Wuskow felé üldözik őket. A visói völgyben még kétségbeesett kísérleteket tesznek a visszavonulás valamelyes fedezésére, persze hasztalanul.

Galicziából egyre hátrálnak az oroszok. A stary—sambor—medyka vonalon, ahol megerősített állásaik vannak, csapatunk offenzívájával nagyobb harc folyik, amelynek terjedelme növekedőben van.

A galicziai harcokban osztályos testvéreink: a német seregek, amelyek másfelől

is győzelmesen érvényesítik közös offenzívánk haditervét. A német hadak föltartózatlanul közelednek Varsó felé s keresztültipornak minden akadályon.

A francia harc óriási területéről nem érkezik perdöntő események híre, a hadsereg arcvonalán. De krónikánk nem volna teljes, ha újabb, — bár nem döntő, de mindenképp jelentős német sikerekről nem számolna be. Lillét a német csapatok megszállták: a várost a polgári hatóságok nyílt városnak nyilvánították, Dunkirchen felől mégis csapatokat rendeltek a városba, hogy az átkaroló sereg megérkezéskor ott tartsák magukat: hogy azonban ez az átkaroló sereg elkészt, a czéltalanul védett város károkat szenvedett a megvívásánál.

A második leMBERGI csata és az osztrák és magyar hadseregnek a krakói vonalra történt visszavonulása után ugyanis az oroszok Nyugat-Galicziában úgy rendezkedtek be, mint akiknek már semmi veszélytől sem kell tartaniok. Körülzárták Przemyslt és előnyomultak a Przemysl, San és Visztula által határolt háromszögbe. Mikor a szövetséges osztrák-magyar és német haderők a kielcei kormányzóságban megkezdtek váratlanul hatalmas és gyors előnyomulásukat, az oroszok felismerték azt a veszedelmes helyzetet, amelybe jutottak. Délről ugyanis a Kárpátok, keletről Przemysl, nyugatról Krakó, északról pedig a Visztula- és San-vonal egy minden oldalról bezárt terület volt, amelyben a németek északi megkerülő följelődése esetén az oroszok teljességgel csapdába kerültek volna. Az orosz hadseregnek ezt a válságos helyzetét ismerte föl az orosz hadvezetés s ezért rendelte el a gyors visszavonulást. Az oroszok hátrálása mindaddig fog tartani, amíg egyenes arcvonalon ki nem fejlődhetnek a magyar, osztrák és német hadsereg előtt.

Az eddigi jelekből ítélve az oroszok főereje Lublin körül gyülekezik. Ugy látszik, az orosz sereg zömének az a szándéka, hogy egyrészt az alsó San körül, másrészt a Visztula középső folyásánál döntő csatába bocsátkozzék velünk és szövetségesünkkel. A szövetséges csapatok Orosz-Lengyelországban hadakozó részei néhány nap óta a Visztula nyugati oldalán vannak és ott felfejlődnek. A német lovasság Varsó nyugati frontjág ért már el. A Visztula középső részén, Ivangorodtól délre a szövetséges csapatok már megkezdtek a Visztulán való átkelést, Lublin fele.

Przemysl fényesen bebizonyította stratégiai és taktikai értékét a hadsereg operációi számára. A támadások fedezésére az oroszok a saját ostromló seregük háta mögött hat gyaloghadosztályt és egy kozákhadosztályt, tehát százezer embert küldöttek ellenünk és ezt a sereget mi kétnapos csatában megvertük és a San-folyó felé visszavetettük.

A galicziai helytartóság megette a szükséges rendelkezéseket, hogy a kerületi kapitányság ismét megkezdhesse hivatali működését.

A szerbiai harczter csendes. Nisben nagyon nyomott a hangulat. Szerbiában a halottak száma óriási nagy. A katonatisztek maguk beismerik, hogy a szerb sereg ereje teljesen le van törve. Szerbia több mint 100.000 embert veszített el a háboruban. Szerbiában nagy oroszellenes mozgalom van és a kormány nem képes ez ellen semmit sem tenni.

György herceg, a ki tudvalevőleg Magyarországon megsebesült, életveszélyes beteg.

Sándor trónörökös könnyebben megsebesült egy Manlicher-golyótól.

Nemeslelku, bölc uralkodóját, néhai Károly királyt igaz szívvvel siratja az egész román nemzet. A bukaresti sajtó, egyértelműen hódolatteljes kegyelettel hajtja meg zászlaját a halott fejedelem fenkölt egyénisége, kristálytisztta jellege és felejtethetetlenül értékes uralkodói tevékenysége előtt.

Az élet azonban nem áll meg egy pillanatra sem. Károly király még ravatalon fekszik, és utódja, Ferdinand király máris elfoglalta Románia trónját. A minisztertanács a törvény értelmében összehívta a kamarákat, amelyeknek ünnepi ülésén az új király esküt tett az alkotmányra és ezzel Károly király örökébe lépett.

Pótsorozás.

Kormányrendelet jelent meg f. hó 15-én, mely szerint a 24—36 éves népfőkelők közt új sorozás fog tartatni.

Ezer meg ezer ember lelke mélyén hetek óta ott izzik az a kívánság, vajha karjukat följárlhatnák a hazának. Ezeket a karokat évekkkel ezelőtt egy ezredorvos untauglich-há nyilvánította. Gazdáik akkor talán nem is busultak ezen valami tulságosan. Nem töltenek néhány hónapot a laktanyában: ennyi az egész, gondolták. De fölvirradt a mi szent háborunk napja és a haza fegyverbe szólította fiait — természetesen csak azokat, akiket annak idején az „alkalmas” kevély jelzőjével látott el a sorozóbizottság. Fölvirágozva, dalolva, a szeretet tengerébe fűrésztve indultak el ezek a légiók a csatatérre.

Százezer és százezer férfi száraz torokkal és égő szemekkel nézte ezt a látványt: hát ők nem részesülhetnek ebben a tisztességben, csak azért, mert egyszer untauglichok voltak? Micsoda nagy igazságtalanság ez! Öreg népfőkelők a saját fiaikkal egy sorban fekszenek a lövésárókban és ők a huszonnégy-harminczhat évesek talán erősebbek s egészségesebbek a többieknel, itthon unatkoznak, tekerregnek, bölcsekednek és kuksolnak a szoknya mögött, a honnan lenézéssel kergetik el őket önérzetes és lelkes asszonyok? A szegénypir borította el arcukat, amikor arra gondoltak, hogy semmit sem tehetnek ez ellen, s hogy kénytelenek a nagy idők perczeinek mulását összegett kezekkel nézni.

A kormány végre elhárította fejükről a tétlenség szegényét. Hivatalosan bejelentette, akik nem voltak katonák, azok is abban a nagy tisztességben fognak részesülni, hogy puskát foghatnak és mehetnek a csatamezőre. Volt idő, amikor visszafojtott lélegzettel lesték, hol jelenik meg a falakon a kraszniki győzelmet világgá kiáltó plakát, a amikor megjelent, az öröm szikráival volt tele a levegő. Még ennél az örömnél is nagyobb öröm markolja meg majd a lelkeket, amikor azok a falragaszok fognak megjelenni, amelyek az untauglichok válláról letépik a semmittevés hitványságának bélyegét s odaadja a kezükbe azt, amire hetek óta epekedve vágnak: a fegyvert, a hazátvédő, ellenségetirtó, megáldott fegyvert.

VÁRMEGYEI ÉLET.

Közigazgatási bizottság gyűlése.

Szász József főispán elnököl a f. hó 14-én tartott K. B. gyűlésen, melyen a választott tagok közül jelen voltak: Zeyk Kálmán, Török Bertalan, Gáspár János, dr. Müller Jenő, Zeyk Dániel, dr. Kemény Pál.

Br. Bánffy Kazimir alispán jelenti, hogy az orsz.-gyűl. képviselőválasztók 1915. évi névjegyzéke összeírása megtörtént és közszemlére lett kitéve. A Bethlen-kollégium épületében levő kórházban 259 harczteri

sebesült ápolatott. A felszereléseket Nagyenyed város lelkes közönsége, Szabó Lajos vizaknai főszolgabíró és neje adták össze, kiknek a K. B. elismerését fejezi ki.

Cirner Ákos II-od főjegyző, Horváth József aljegyző, Bartók Gábor aljegyző kisebb közigazg. ügyeket adtak elő. Balázs Gergely árvaszéki úluók a beteg dr. Jeney elnök helyett jelenti, hogy az ügymenet rendes.

Dr. Mátyas Mihály a harczteri szolgálatra bevonult dr. Dobozy Vilmos főorvos helyett jelenti, hogy szeptemberben született 373, meghalt 258 egyén. Vérhas, hökhurut, hasihagymáz, ronsoló toroklob voltak a nagyobb számú fertőző betegségek. A megyei kórházban 145 beteg ápolatott, kezelés alatt maradt szeptember hó végén: 78. — Pellagra is fordult elő a mult felévben 68 egyéne; ápolás alatt maradt 42.

Hegedüs Ferencz p. u. igazgató jelenti, hogy 2,593.943 kor. 98 fill. egyenes adóból szeptemberben befolyt: 92.320 kor., ez évben; 609.308 kor., tartozás: 1,984.635 kor. 98 fillér.

Dániel Imre kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota rendes.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az elemi tanítás meglelt kezdve. Az állami tanítók közül 34-en teljesitene katonai szolgálatot. 7 iskolához helyettesítést rendelt ki. Miklóslaki tankötelesek, tanítóhiány miatt, Magyarcsesztrére járnak. A felekezeti tanítók közül 78 vonult be s ezért sok iskolában a tanítást nem lehetett megkezdni. A polgári leányiskolákban a hadba vonult katonák részére hósapkákat, csukló- és térdmelegítőket készitenek nagy buzgalommal, ugy az elemi leányiskolákban is. Sok iskola tanulói gyűjtöttek szederceserje-levelt a katonaság részére theának.

Albert Iván kir. épít. hiv.-főnök jelentése szerint a közutak megfelelő karban voltak, több hid lett kijavítva. A törv.-hatósági utak közül többen földemelési munkálatok és hidépítések történtek, de a fedanyagszállítás a mozgósítás és állapotbetegségek miatt csak egyes helyeken volt eszközölhető.

Székely Károly állami főállatorvos jelenti a jelentékeny állapotbetegégeket.

Aranyat — vasért.

(Nagyenyed, folytatás.)

Ács Lujza 1 függő, Gál Ilona 1 kis gyűrű, özv. Bauer Antalné 1 drb gyűrű, 1 medaillon, Jakab Jolán 2 drb gyűrű, 1 kereszt, 1 medaillon, Telegdi Árpádné 1 drb gyűrű, Balla Béla 1 arany óraláncz, Inczedy-Joksmán Ödönné 1 drb arany gyűrű, 1 drb bross, 2 arany lánczörvedék, Benedek Eszti 1 drb gyűrű, Szentiványi Zoltán 1 drb gyűrű, Szentiványi Árpád 1 drb gyűrű, Bugán Józsefné 1 drb gyűrű, Szilágyi Sándorné 1 drb gyűrű, Márer Sándor 1 drb függő, Sass Albertné 1 pár függő, Szilágyi Miklósné 1 drb gyűrű, Szilágyi Mariska 1 drb gyűrű, Lándori Mózes 1 drb gyűrű, Biró Andrásné 1 drb gyűrű, Barát Rózsika 1 kis gyűrű, Kelemen Biri 1 pár függő, Paulini Károlyné 5 korona, Halmágyi Antalné 1 drb arany gyűrű, Radó Vilma 1 drb gyűrű, Horváth Bertal 1 drb gyűrű, Horváth Ilona 1 kis sziv, Szabó Anna 1 függő, Szabó Jeni 1 drb gyűrű, Szabó Erzsébeth 1 drb gyűrű, Székely Mária 2 drb gyűrű, Cseh Borbála 1 gyűrű, 1 láncz, Salamon Jozsefné 1 drb gyűrű, ifj. Bartha Zsigmond 1 drb 10 koronás arany, Will Károlyné 5 kor., Székely János 1 drb gyűrű, Szabó Rózsika 1 függő, Botár Ilona 1 pár függő, Sáska Erzi 1 drb ezüst láncz szívvvel, Sáska Rózsika 1 drb bross, Grenzon Róza 1 gyűrű, 1 bross, és zsu-zsu, Fülöp Erzsébet 1 drb gyűrű, Sáska Erzi 1 gyűrű, 1 kis láncz és apróság, Ujvári Erzsike 2 drb gyűrű, 1 kereszt,

Goldstein Simon 1 drb gyűrű, Molnár Gézané 1 drb gyűrű, özv. Garda Jozsefné 1 drb karkötő, 4 pár ezüst csatt, 3 drb ezüst pénz, Fövényesi Bertalanné 1 drb gyűrű, Fövényesi Zoltán 1 drb gyűrű, Fövényesi Margit zsu-zsu, Kövér János 1 drb gyűrű, dr. Veress Károlyné 1 drb gyűrű, Póka Kálmánné 1 drb 10 koronás arany, Belgyán Mária 1 ezüst láncz, Vass Mária 1 arany, 1 ezüst gyűrű, özv. Kuka Albertné 1 bróss, 1 pár függő, Müller Blanka 1 drb gyűrű, Müller Laura 1 drb gyűrű, Bán Mihályné 1 drb gyűrű, Zali Károlyné 1 drb zsu-zsu, Bán Mariska 1 drb zsu-zsu, Szöcs Jánosné 1 drb gyűrű, Hegedüs Zsigmondné 2 drb gyűrű, Hegedüs Gabriella 9 drb ezüst pénz, Gálffy Géza (Magyarforró) 1 drb gyűrű, Fardnek Gyula 1 drb gyűrű, Papp Aurélné 1 ezüst karkötő, 1 arany bróss, 2 drb gyűrű, 4 drb függő és arany törmelék, Müller Antal 1 drb gyűrű, Mátyás Lajosné 4 drb gyűrű, 3 függő, és arany törmelék, Földes Ede 1 drb Szentgyörgy tallér.

Adományaiként fogadják hálás köszönetemet:

Szász Józsefné.

Hálás köszönet

a nagyenyedi Vörös-Kereszt részére küldött adományokról.

(V. közlemény.)

Hálás köszönetet mondok a kórházunkban ápolt nagyszámú sebesült vitézeink ellátására szánt pénzadományokért, u. m.: Petrichevich-Horváth Gabrielle báróné 100 K., Illyés Gizella 5 kor., Elekes Boldizsár gyűjtőívén 10 kor., Póka Kálmánné 20 kor., Orbán Venczel 10 kor., Orbán József 10 kor., özv. Baróthy Istvánné (Bukarest) 20 kor., Szörinyi Mihály építész (Bukarest) 30 kor., Zayzon Jánosné 10 kor., „Tulipán-kert” 19 kor. 45 fill., Márczius 15-iki gyermek-bizottság 49 kor. 22 fill., dr. Asztalos Kálmán 20 kor., Eiler Bernát 7 kor. Egyszersmint öszinte hálám és elismerésem fogadják: dr. Asztalos Kálmánné, özv. Benedek Gáborné, Bakó Károlyné, Balla Béláné, Busseul Celine grófné, Bodrogyi Jánosné, Dánné, dr. Farnos Árpádné, Fejes Áronné, Földes Edéné, Fenichel Lázárné, Folyovich Sándorné, „Hangya” szövetkezet, Hegedüs Zsigmondné, Halmágyi Antalné, dr. Jeney Elek és neje, özv. Keresztes Józsefné, U. Kovács Józsefné, Kun cukrászda, Kemény Árpád báró, Kaba Jánosné, Lázár Istvánné, Lingner Györgyné, dr. Mátyás Mihályné, dr. Müller Jenőné, özv. Müller Mihályné, Máraérné, Nagy Sándor, Nehéz Jánosné, Rohay Lászlóné, özv. Reinbold Olivérné, Sándor Jenőné, Sándor Istvánné, Szász Józsefné, Szöllőssy, dr. Szilády Zoltánné, Török Bertalanné, Török Györgyné, özv. Ujvári Imréné, Vinczeuti Maxné, Váró Ferenczné, Varró Róza, Winkler Jánosné, Zeyk Danielné, kik igazi áldozatkészséggel és jószívűséggel voltak szívesek több ízben sebesült vitéz katonáink, illetve a fiókkórház éléskamrája részére ételneműeket és bort felküldeni.

Br. Bánffy Kázmírné, elnök.

Védekezzünk a kolera ellen.

A belügyminiszter a kolera veszedelem terjedésének megállítására végett részletes utasítást küldött le a vármegyék és városok hatóságaihoz.

Városunkban az egészségügyi bizottság ülést tartott s ezen foglalkozva e kérdéssel megállapította azon óvintézkedéseket, melyek szigorú és pontos betartása biztosíték arra, hogy a veszélyt elkerülhessük, vagy ha a járvány városunkban ki is ütne, azt lokalizálni tudjuk.

A kolera betegsége legkönnyebben terjed a bacillusnak a szájon át való inficiálása által.

A védekezés tehát első sorban oda kell irányuljon, hogy frissen főtt vagy sült ételen kívül semmi olyat nem eszünk, a minek tisztaságáról kellően meggyőződve nem vagyunk.

Különösen óvakodnunk kell attól, hogy nyitott kosarakból tiszta papírba be nem pakolt süteményeket vegyünk, mert a becsomagolatlanul árult süteményekben eladás közben bárki is hozzá nyúlhat, azokat összefogdossa, s ha csak valaki azok közül, ki ahhoz hozzá nyúlt fertőzött, úgy ily sütemények használata a ragály legbiztosabb terjesztője — s ezek élvezője öntudatlanul a biztos halált fedi magában.

A közegészségügyi bizottság — követve más városok példáját kimondotta, hogy a süteményeket egyenként tiszta papírba pakolva szabad forgalomba hozni, úgy a mint az ma már minden kulturvárosban be van vezetve. A peknek nem szabad üzletből oly süteményt kiadni, mely ily módon bacillusmentes csomagolással ellátva nincsen.

Ezen óvintézkedések pontos betartása a rendőrség kötelessége, mivel azt tapasztaljuk, hogy ezen intézkedéseknek máig sem szerzett érvényt, — most mikor oly immunens a veszély, a nyilvánosság előtt követeljük, hogy a rendőrség a legerélyesebben teljesítse a kötelességét, akadályozza meg minden oly sütemény forgalomba hozatalát, a hol az kellő módon és egyenként becsomagolva nincsen.

Egyben felhívjuk a vármegye alispánjának a figyelmét arra, gyakorolja a legnagyobb szigorúsággal ellenőrzési kötelességet — és sajtsón le a szükség esetén kérihetetlen szigorral, mert egy kis mulasztás esetleg sokaknak életébe kerülhet.

HIREK.

— **A megyei közgyűlés,** mint már közöltük, e hó 19-én, holnap hétfőn d. e. 10 órakor veszi kezdetét.

— **Szüret.** Az idei szüret a felső fordululóban e hó 20-án, az alsó fordululóban 21-én kezdődik.

— **Besorozott tanítónövendékek.** A nagyenyedi ref. tanítóképző-intézet III. és IV. éves növendékei Rapp Károly tanár vezetése mellett október 13-án Marosvásárhelyt jelentek meg a sorozóbizottság előtt. 31 növendéket be is soroztak önkéntes katonai szolgálatra a marosvásárhelyi 22-ik gyalog honvédezredhez. Az ifjak az intézetből már el is távoztak. Október 25-ikére (szombat) visszajönnek városunkba s innen ünnepeles formában fogja őket az intézet tanárkara és ifjusága szombat (október 25.) délután fel 3 órakor a vasuti állomáshoz kikísérni. Aznap délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében alkalmi istentisztelet lesz.

— **A református kántorválasztás** — mely fontos okok miatt elhalasztott volt, ma október 18-án délután 3 órakor fog megtartatni a várbeli gyülesteremben.

— **Meghívó.** A magyar szent korona országai Vörös Kereszt-egylete nagyenyedi fiókjának 1914. október hó 25-én d. e. 11 órakor a városház közgyűlési termében tartandó alakuló közgyűlése. A közgyűlés tárgya: 1. Határozathozatal a fiókegylet megalakulása tárgyában. 2. A fiókegylet választmányának megválasztása. 3. A fiókegylet ügyrendjének megállapítása. Nagyenyed, 1914 október hó 16-án Sándor Jenő polgármester.

— **Tudnivalók a koleráról.** Ugy az északi, mint a déli harcztéren és már hazánk egyes községeiben is fordultak elő kolera esetek. Október 12-én nálunk is egy kolera-gyanus eset fordult elő, Nagyenyed város tanácsa minden óvintézkedést megtett a baj elhárítására. Lapunk egyik cikkében részletesen foglalkozunk vele. A városi tanács „Tudnivalók a koleráról” címmel hirdetményeket ragasztatott ki, melyen részletesen ismerteti azokat a tennivalókat, hogy miként védekezzünk a kolera ellen.

— **Gyászhir.** Deutsch Adolf, a Ferencz József-rend lovagja, a Gyulafehérvári takarékpénztár részvénytársaság igazgatóságának érdemes tagja, október 12-én rövid szenvedés után Budapesten elhunyt.

— **Váltsuk meg szeretteink sirjának kivilágítását!** Békés időben a kegyelet pazar virágkoszorúival és gyertyák ezreivel szoktuk elhunyt szeretteink sirját feldíszíteni. Az élők köteles kegyelete és hálaja parancsolja ezt drága halottainkkal szemben. Most a nemzet élet-halál-harczában a halottak jönnek segítségünkre a harczolva küzdő élőknek. Elhárítják maguktól a pazar virágkoszorúkat és a világító gyertyák és mécsesek ezreit, hogy azoknak árát a hazáért verekzők felszólítására fordíthassuk. Ők, elhunyt kedveseink maguk sugalják most, hogy a kegyelet nemes adóját hősi harcokban megsebesültjeink ápolására fordítsuk. A jelenlegi körülmények közt tehát elhunyt szeretteink emléket úgy fogjuk legméltóbban tiszteletben tartani, hogyha sirjaik megkoszorúzását és kivilágítását sebesültjeink javára ki-kí tehetése szerint megváltja. A megváltás czeljából a Círnér J. József és Földes Ede üzleteiben iverk állanak közönségünk rendelkezésére. A kegyelet adójának szíves lerovását annak idején hirlapilag hálás köszönettel nyugtázzuk. Br. Bánffy Kázmírné.

— **Az országos hadsegélyző bizottság** rubázati albizottsága f. hó 8-án gróf Serényi Béla elnöklété alatt tartott ülésében behatóan foglalkozott a harcztéren küzdő katonáknak meleg ruhával való felszerelése kérdésével és eredményeként közli a közönséggel, hogy hivatalos uton nyert tudomást arról, hogy a hadvezetőség a hadbavonult katonákat meleg ruhaneművel a lehető legteljesebben ellátta. Hiány van azonban hősapkákból és érmelgítőkben, miért is felkéri az albizottság a közönséget, hogy ezt a két meleg ruhaneműt a legnagyobb számmal készítse és legkésőbb november hó 15-ig a „Hadsegélyző Hivatalnak” (Budapest, IV. Váci-utca 38. sz.) közvetlen küldje be. Egyben figyelmezteti az albizottság a közönséget, hogy mindazok a tárgyak, melyeket nem a „Hadsegélyző Hivatal”-ba szolgáltatnak be, hanem közvetlenül a hacztérre küldenek, gyakran technikai akadályok folytán nem érkeznek a helyükre, miért is felkérjük a közönséget, hogy a közvetlen küldést a lehetőségig mellőzze. Gyapjufonal megrendelhetők a kormánybiztosi hivatalnál kilogramment 10 koronáért.

— **Nemesszivű hölgyeink,** kik sebesült katonáink uszonájához bármilyen étel- vagy italneművel (tej, tea, kávé, tészta) hozzájárulni hajtanak, ezen szándékukat szíveskedjenek Zeyk Danielné ömeltóságának, mint az élelmezés vezetőjének és felügyelőjének, levelezőlapon vagy előszóval bejelenteni.

— **Adományok a szent ozéira.** A nagyenyedi református egyházmegye papsága e heten Tordán tartott gyűlése alkalmából 500 koronát küldött a hadsegélyző bizottsághoz harczó vereink támogatására.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néhai nóm és szeretett edes anyánk végtiszteleg adásánál megjelent jó barátaink és ismerőseinknek részvetüket hálással köszönjük. Nagyenyeden, 1914. október 9-én. Dezső Zsigmond és gyermekei.

— **A nagyenyedi református egyház** presbiteriuma Jancsó Sándor lelkes ajánlata 50 koronát szavazott meg és küldt át Baró Bánffy Kázmírné ömeltósága kezeihez, a helybeli Vörös Kereszt-egylet rendelkezésére a sebesült katonák nagyenyedi kórháza javára.

— **Köszönet.** Hadbavonult katonáink részére Gegő Károlyné urnó Nagylakról 18 drb hasmelegítőt, 7 pár kapcsát, 4 drb érmelgítőt és 4 drb sapkát volt szíves küldeni, mely nemes adományokért ez uton fogadja hálás köszönetemet, Baró Bánffy Kázmírné elnök.

A nagyenyedi és marosújvári ügynöki kerületünk részére, jó referenciával rendelkező

ügynököket

keres a

Singer Co. varrógép r.-t.
Nagyenyeden.

385 1—1

— **Kitüntetésre érdemes közigazgatási tisztviselők.** Tisza István gróf miniszterelnök leiratot intézett Szolnok-Doboka, Bereg, Szatmár, Maramaros, Szilágy, Ung, Zemplén és Ugocea vármegyék főispánjaihoz. A leiratban — igen helyesen — megdicséri azokat a közigazgatási tisztviselőket, akik férfias hidegvért és kötelességtudást tanúsítva, helytálltak az orosz betörés napjaiban és kéri, hogy a kitüntetésre érdemesek nevét terjesszék föl hozzá. Ugyanakkor — ismét igen helyesen — szigorú kritikát mond azokról a nyulszívű hivatalnokokról, akik parancsoló szükség nélkül tavoli helyekre szöktek és jelentéstételt kér, hogy felelősségre vonhassa őket. A leiratot elégtelennel veheti tudomásul minden kötelességteljesítő tisztviselő, a felelősségrevonást pedig megérdemlik azok, akik éppen e nehéz időkben terjesztik a panikat.

— **Hadban álló katonáink** közül még sok nincsen felszerelve meleg téli ruhával. A hadsegélyző bizottság szerint különösen hősapkára, térdvédőre, flanelingre, flanelkapczára van szükség. A flaneling szabásrajza, a térdvédő mintája az áll. polg. leányiskolában megtekinthető; a kapeca mérete 50—60 cm. Az iskola készséggel elvállalja díjmentesen a ruhaneműek készítését. November hó 5-ig az iskola igazgatósága továbbítás vegett elfogad katonáink részére minden fajta ruhaneműt s azt a kultuszminiszterium III. ügyosztályának közvetítésével eljuttatja a harcztérre. Mindenik adakozó nevét a kultuszminiszterium emlékalbumban fogja megörökíteni. Illyés Gizella polg. isk. igazgató.

Edison fényjáték színház a Nemzeti Szálló dísztermében. 1914. október 18-án (vasárnap) két nagy előadás. Delután 5 és este 8 órakor. Háborús filmsorozat I. száma: Az első belga hadszíntéri felvétel. Menekülők elutazása Belgiumból és Berlinnek szánt, de elszakmányolt belga agyuk. Német tábori posta munkáiban. Szakmányolt belga gépfegyverek. Népfelkelők bevonulása Lüttichbe. Foglyok Lüttichben, elől a franktirőrök. Összelőtt autók a belga országúton. A 42 cm. mozsárgyuk rettenetes hatása Lüttichben. Lüttich a harc után. A hős katonák ellenséges területen. Siremele azon német hősnak, aki elsőnek tűzte ki a diadalmas német lobogót Lüttichben. A lüttichi ezitadella és a Zeppelin borzalmos hatása. Barrikádok Lüttichben és a Maas szetrombolt hidja. Brüsszel német közigazgatás alatt. A németek bevonulása Brüsszelbe. A műsor 7 számból áll. 20 százalék a hadbavonultak hátramaradottjai segélyezésére és a Nagyenyeden levő sebesültek apolására fordítatik.

— **Verespatakon a hadbavonult katonák részére** ruhaneműket adakoztak, melyek a hadsegélyző hivatalhoz elküldettek: Kallin Remulusné 7 drb flanelhaskótó, Bokanics Györgyne 4 drb flanelhaskótó, özv. Moldvai Gyuláné 6 drb flanelhaskótó, Wuzdugan Ferenczné 3 drb flanelhaskótó, Schneider Gabriella 2 drb hősapka, 6 asztalkendő, 1 pár fuszekli, 6 drb törülköző, 1 pamut nyári takaró, 1 kis párna 3 huzattal, Imreh Józsefné 2 pár kéztömelegítő, 2 pár harisnya, 2 drb nyakruha, 2 drb alsónadrág, 2 alsólepedő, 3 törülköző, 14 drb színes asztalkendő, 2 drb férfi batizting, 1 kis párna 4 huzattal, 3 párnahuzat, 1 borbékecs, dr. Dobos Lászlóné 1 pár térdvédő, 2 pár csuklόμεlegítő, 1 drb hősapka, 1 drb pamuting, 2 pár flanel-kapeza, Ajtay Boláné 1 drb szőrmekabát, 6 pár flanel-kapeza, 4 pár fuszekli, 2 drb alsólepedő, 3 drb haskótó, 2 drb törülköző, 3 drb törő, 4 zsebkeendő, 1 hősapka, Schmidt György 3 pár teli harisnya, 3 trikóing, 3 trikónadrág, Schmidt Ilonka 3 drb törülköző, 1 kis párna két huzattal, Tóth Kálmáné 3 pár kéztö-

védő, 2 párnahuzat, 2 törülköző, 2 pár flanelkapeza, 1 drb jégering, 1 hősapka. Ajtay Árpádé 2 hősapka, 1 pár lábszárvédő, 2 törülköző, 5 pár flanelkapeza, 6 nyakkendő, Schreiber Dénesné és Erzsike 1 pár lábszárvédő, 2 hősapka, 2 pár kéztömelegítő, 2 pár flanelkapeza, 1 drb ing, 2 drb alsónadrág. Az adományokért a hatóság e helyen is halas köszönetet nyilvánítja. Verespatak, 1914. október hó 8-án. Imreh főszolgabíró.

— **Két új regény** indult meg az új évnegyeddél Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában, a Jó Pajtás-ban, az egyiket Sebők Zsigmond írta, a másikat Krudy Gyula, mind a kettő a kitűnő írók legjobb munkái közül val. Ugyanek az október 11-iki legújabb számában bájos verset írt a háborúra vonatkozó érzéseiről Lévy József, ősz költőnk, a ki szíve friss érzeit újabb időben legszívesebben ontja ki a gyermekek előtt. Elbeszélést ebbe a számba Sebők Zsigmond írt, apró történeteket a kalandos Gyurkáról Elek nagyapó, verset Feleki Sándor, eziket a daruról Gyula bácsi, mulatságos mokát Zeiga bácsi. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt** értesíti ügyfeleit, hogy ugy a központban mint a nagyenyedi fiókintézetnél a moratorium tartama alatt is elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára előnyös kamatozás mellett és azokat a moratorium alatt is megállapodás szerint fizeti vissza. 270 8—

Aranyat — vasért.

(Arubányáról, folytatás.)

Incze Antalné gyűjtő-ívén szivesek voltak adni:

Agh Antal 1 10 koronás arany pénz	Némethy Samu 2 arany gyűrű
Széman Józsefné 1 arany gyűrű	Zlegné György 1 ezüst óra lánczsal
Széman József 1 arany gyűrű	Biró Annuska 1 ezüst láncz, 2 ezüst szuszú, 3 arany fülbevaló
Kovács Gyuláné 1 arany nyakék	Biró Lajos, lakatos, 1 arany gyűrű
Gaál István 1 arany gyűrű kövel	Szodán Sándor 1 arany gyűrű
Aradi Gábor 1 férfi arany gyűrű kövel	Szodán Sándorné 1 arany gyűrű
Kirilla Ignácné 1 férfi arany láncz, 1 jegygyűrű	Török Gáborné dr. 1 vert arany
Jurinits Antalné özv. 2 arany jegygyűrű	Török Gábor dr. 2 vert arany
Palmer Andorné özv. 1 arany jegygyűrű	Tuhutz György 2 arany karika gyűrű, 1 10 koronás arany
Ivánovits Béla dr. 1 10 koronás arany pénz	Faur Teofil 1 arany gyűrű, 2 tallér
Deresi Klára 1 arany fülbevaló	Ráduly Józsefné 1 ezüst pohár
Kövér József 1 arany gyűrű	Ráduly Kálmán és Béla 1 ezüst nyél
Rosenbaum Géza 1 arany jegygyűrű	Ráduly József ifj. 1 arany gyűrű
Rosenbaum Gézáné 1 női arany gyűrű	Ráduly Mariska 1 arany gyűrű
Folly Emil 1 10 koronás arany pénz	Ráduly Iduska 1 arany gyűrű
Hirsch Mihály 1 férfi ezüst gyűrű	Ráduly József id. 1 arany jegygyűrű
Radó Boldizsár 1 10 koronás arany pénz	Ráduly Bertuska 1 arany gyűrű
Gámenczy Gerő 1 arany jegygyűrű	Liget Lajosné dr. 1 arany gyűrű, 3 arany nyakék
Gámenczy Geróné 2 arany fülbevaló	Liget Lajos dr. 1 arany gyűrű
Tusnádi Rezsóné 1 arany nyakék	Deési Piri 2 karkötő ezüst
Mucz Vazulné 2 arany gyűrű	Deési Tusi 1 arany jegygyűrű
Dancs Margit 2 arany gyűrű, 2 arany fülbevaló	Stojka Simonné özv. 1 arany jegygyűrű
Dancs Györgyné 1 arany gyűrű, 1 arany mellű	Scheider Lajos 1 arany jegygyűrű
Esztegar Gizella 1 arany gyűrű, 1 ezüst nyakláncz keresztel	Szabó Iluska 1 arany gyűrű
Kelemen Ede dr. 1 10 koronás arany pénz	Sturm Mihályné ifj. özv. 1 arany gyűrű
Ivánovits Ferenczné 1 arany nyakék, 1 arany gyűrű, 1 ezüst láncz keresztel, 1 arany kereszt	Pongrácz Aladár dr. 1 arany gyűrű, 4 arany rész
Ötvös Márton családja 1 arany láncz, 2 fülbevaló és több arany törmelék	Pongrácz Aladár dr. 1 arany férfi láncz
Némethy Samuné 1 10 koronás arany pénz	Sulutz Elvira 1 arany gyűrű
	Incze Antal 1 arany gyűrű
	Incze Antalné 1 arany jegygyűrű
	Incze Margit 1 arany karperecz
	Orbán Mihály 2 arany gyűrű.

Adományokért fogadják halás köszönetet:

Szász Józsefné.

NYILT-TÉR.

Naponta friss házi kenyér

kapható, darabonként 1 és 2 korona árban Alsóporond-utca 36. szám.

382 3—4

Ifj. Székely Mihályné.

Megjelent

az ötvennegyedik évfolyamu közhasznú **Nagyenyedi Lócsey Sp. Lajos-féle**

NAPTÁR

az 1915-ik évre.

Ára **30** fillér.

Öfelsége és Vilmos császár arcképével. Az erdélyrészi országos vásárokat betűrendben és havi összeállításban tartalmazza. A háború leírása. Érdekes olvasmányok. Kapható: Földesnél, Círnernél, Fenichelnél és az újságárusoknál.

Elismert legtartósabb

és

legolcsóbb szöttesárak

Lingner György

nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.

Ifj. Mészáros János és Társánál Főtéren és a Fogyasztási szövetségben

6813—914. közig. sz.

Hirdetmény.

Nagyenyed r. t. város tulajdonát képező Kossuth Lajos-utca 27 hsz. alatti lakóépület (u. n. őrnagyi lakás) 1915. évi január hó 1-étől kezdődőleg egy havi kölcsönös felmondás kikötése mellett f. évi november hó 5-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli árverésen a szokásos feltételek mellett bérbe fog adni.

Városi Tanács.

Nagyenyed, 1914. október hó 11-én.

Sándor Jenő,
polgármester.

384 1—3

Ajánlok kerti gazdaságomból

elsőrendű vöröshagymát, foghagymát, tormát, zöldséget és sárgarépát a legolcsóbb napi árk mellett. Rendelésnél az összeg fele készpénzben küldendő be, a többi utánvétellel küldjük. Árajánlattal szívesen szolgál.

Neumann József Makón, Dosséffy-tér 52.

Alapított 1875. 381 8—8